

Міністерство освіти і науки України
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**72-ої наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету,
присвяченої 90-річчю
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»**

Том 1

21 квітня – 15 травня 2020 р.

Полтава 2020

АНАЛІЗ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ ЕЛЕКТРОННОГО ТА ЕЛЕКТРИЧНОГО ОБЛАДНАННЯ

На даний момент в Україні є проблема накопичення відходів електричного та електронного обладнання, тому важливим є аналіз й врахування наявного світового досвіду вирішення даного питання.

У Європейському Союзі організація збору та подальшої утилізації відходів електричного та електронного обладнання здійснюється згідно положень Директиви 2012/19/ЄС Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу щодо відходів електричного та електронного обладнання (WEEE). Положення Директиви щодо WEEE були перенесені у практичну площину шляхом створення єдиних стандартизованих правил European Standard EN 50419, що регулюють питання продажу, повернення та екологічно безпечного захоронення відходів електричного та електронного обладнання [1].

Головний принцип, що лежить в основі вимог Директиви 2012/19/ЄС й European Standard EN 50419, це відповідальність виробника. Згідно даного принципу виробники відповідають за усі етапи свого продукту протягом усього його життєвого циклу. Це значить, що на територіях держав-членів ЄС повинні забезпечуватись наступні умови щодо поводження з WEEE:

- виробники електричного та електронного обладнання забезпечують обробку та відновлення зібраних та повернутих WEEE;
- виробники гарантують фінансування екологічно безпечного захоронення, коли вони розміщують нове обладнання на ринку;
- дистриб'ютори за певних умов можуть збирати WEEE з приватних домогосподарств;
- визначені Директивою 2012/19/ЄС цілі щодо відновлення, збирання, переробки та утилізації, повинні бути обов'язково дотримані [2].

Згідно Директиви 2012/19/ЄС WEEE повинні збиратися окремо від інших муніципальних (побутових) відходів. Споживачі товарів електричного та електронного обладнання повинні мати можливість повернути WEEE безкоштовно. Відповідні системи збору організовуються відповідно до щільності населення у кожному населеному пункті й відповідно стає одним із обов'язкових елементів схеми санітарного очищення населених пунктів. Задля раціональної організації системи збирання WEEE виробники повинні дотримуватися спеціальних зобов'язань щодо маркування своєї продукції. Наприклад, усе електричне та електронне обладнання, що підпадає під дію даної директиви, повинно містити символ

перекресленого бункера на колесах.

Директива 2012/19/ЄС також встановлює мінімальні технічні вимоги щодо зберігання та обробки WEEE [3].

Проаналізувавши вимоги Директиви 2012/19/ЄС та існуючий досвід організації систем поводження з відходами електричного та електронного обладнання у країнах ЄС можна зазначити, що принципи організації таких систем доволі схожі й універсальні. Відповідно керуючись даною директивою, виробники вже мають розроблені механізми регулювання своїх відходів.

Тому процес адаптації положень Директиви 2012/19/ЄС у національне законодавство України потребує врахування наявного позитивного досвіду європейських країн щодо поводження з WEEE, а також оцінки впливовості соціально-економічних аспектів розвитку нашої країни на даному етапі, що дозволить раціоналізувати фінансові втрати на організацію системи поводження з WEEE й на перспективу розвивати привабливу бізнес-галузь в нашій країні.

Література

1. "European Standard EN 50419" (PDF). European Committee for Electrotechnical Standardization. Archived (PDF) from the original on 23 November 2015. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/environment/waste/weee/standards_en.htm
2. European Council. "European Waste Catalogue". – Режим доступу: https://ec.europa.eu/environment/waste/pdf/low_review_oekopol.pdf
3. Environment Agency (England & Wales). "Waste electrical and electronic equipment (WEEE)" Archived from the original on 13 December 2010. – Режим доступу: <https://www.gov.uk/guidance/waste-electrical-and-electronic-equipment-weee-exporting>